

32010L0040

6.8.2010.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 207/1

DIREKTIVA 2010/40/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 7. srpnja 2010.****o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

(1) Povećanje opsega cestovnog prometa u Uniji povezano s rastom europskoga gospodarstva i zahtjevima državljana za mobilnosti glavni je uzrok sve veće preopterećenosti cestovne infrastrukture i povećanja potrošnje energije te je izvor ekoloških i socijalnih problema.

(2) Odgovor na te velike izazove ne smije biti ograničen na tradicionalne mjere, među ostalim, na širenje postojeće infrastrukture cestovnoga prometa. Inovacije će imati glavnu ulogu u pronalaženju odgovarajućih rješenja za Uniju.

(3) Inteligentni prometni sustavi (ITS) su napredne aplikacije koje, unatoč tome što ne utjelovljuju inteligenciju kao takvu, imaju za cilj pružati inovativne usluge u vezi s različitim vrstama prijevoza i upravljanjem prometom, omogućiti bolju obaviještenost različitih korisnika te sigurnije, usklađenije i „pametnije” korištenje prometnih mreža.

(4) ITS združuje telekomunikacije, elektroniku i informacijske tehnologije s prometnim inženjerstvom radi planiranja, dizajniranja, rada i održavanja prometnih sustava te radi upravljanja tim sustavima. Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija u sektoru cestovnog prometa i na njegove veze s ostalim vrstama prijevoza značajno će doprinijeti poboljšanju ekološke učinkovitosti, učinkovitosti, uključujući i energetske učinkovitosti, sigurnosti i zaštite cestovnog prometa, što uključuje prijevoz opasnih tvari, javne sigurnosti i mobilnosti putnika i tereta, dok će istodobno osigurati funkcioniranje unutarnjeg tržišta kao i povećanje konkurentnosti i zapošljavanja. Međutim, aplikacije ITS-a ne bi smjele dovoditi u pitanje stvari koje se tiču nacionalne sigurnosti ili su potrebne u interesu obrane.

(5) Postignuća u području primjene informacijskih i komunikacijskih tehnologija na ostale vrste prijevoza sada bi se trebala odraziti u razvoju sektora cestovnog prometa, posebno u svrhu osiguranja veće razine povezanosti između cestovnog prijevoza i ostalih vrsta prijevoza.

(6) U nekim državama članicama već su se počele uvoditi nacionalne aplikacije tih tehnologija u sektoru cestovnog prometa. Međutim, njihovo je uvođenje i dalje fragmentirano i neusklađeno i ne može osigurati zemljopisni kontinuitet usluga ITS-a u cijeloj Uniji i na njenim vanjskim granicama.

⁽¹⁾ SL C 277, 17.11.2009., str. 85.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 23. travnja 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu), stajalište Vijeća od 10. svibnja 2010. (još nije objavljeno u Službenom listu), stajalište Europskog parlamenta od 6. srpnja 2010. (još nije objavljeno u Službenom listu).

- (7) Kako bi se osiguralo usklađeno i učinkovito uvođenje ITS-a unutar Unije kao cjeline, potrebno je uvesti specifikacije, uključujući, prema potrebi, i norme kojima se definiraju daljnje detaljne odredbe i postupci. Prije donošenja bilo kakvih specifikacija, Komisija treba ocijeniti njihovu usklađenost s određenim definiranim načelima navedenima u Prilogu II. Prednost treba dati u prvome redu četirima glavnim područjima razvoja i uvođenja ITS-a. Unutar tih četiriju područja potrebno je odrediti prioritetne mjere za razvoj i uporabu specifikacija i normi. Prilikom daljnjeg uvođenja ITS-a treba uzeti u obzir već postojeću infrastrukturu ITS-a koju je uvela pojedina država članica u smislu tehnološkog napretka i uložених finansijskih napora.
- (8) Kada se donese zakonodavni akt kako je navedeno u članku 6. stavku 2. drugom podstavku ove Direktive, treba izmijeniti na odgovarajući način članak 5. stavak 1. drugu rečenicu.
- (9) U specifikacijama, među ostalim, treba uzeti u obzir i postupati na temelju već stečenih iskustava i rezultata u području ITS-a, posebno u okviru inicijative e-sigurnost koju je Komisija pokrenula u travnju 2002. Komisija je na temelju te inicijative osnovala forum e-sigurnost za promicanje i daljnje provođenje preporuka za potporu razvoju, uvođenju i uporabi sustava e-sigurnosti.
- (10) Pravila i postupci utvrđeni u ovoj Direktivi ne bi smjeli utjecati na vozila kojima se upravlja prvenstveno radi njihovog povijesnog značenja ili su bila prvotno registrirana i/ili homologirana i/ili su se počela koristiti prije stupanja na snagu ove Direktive i njenih provedbenih mjera.
- (11) ITS se treba izgraditi na interoperabilnim sustavima koji se temelje na otvorenim i javnim normama i koji bez diskriminacije stoje na raspolaganju svim pružateljima i korisnicima aplikacija i usluga.
- (12) Uvođenje i uporaba aplikacija i usluga ITS-a podrazumijevat će obradu osobnih podataka. Takva se obrada treba provoditi u skladu s pravom Unije, kako je utvrđeno, posebno, u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka ⁽¹⁾ i u Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija ⁽²⁾, među ostalim, na aplikacije ITS-a treba primijeniti načela ograničenja podataka na postizanje određene svrhe i smanjenja količine podataka na najmanju moguću mjeru.
- (13) Treba poticati anonimizaciju kao jedno od načela poboljšanja privatnosti pojedinaca. Što se tiče pitanja u vezi sa zaštitom podataka i privatnosti u području uvođenja aplikacija i usluga ITS-a, Komisija se, prema potrebi, treba dodatno posavjetovati s Europskim nadzornikom zaštite podataka i zatražiti mišljenje Radne skupine za zaštitu pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka osnovane člankom 29. Direktive 95/46/EZ.
- (14) Uvođenje i uporaba aplikacija i usluga ITS-a, a posebno prometnih i putnih informacijskih usluga podrazumijevat će obradu i uporabu cestovnih, prometnih i putnih podataka iz dokumenata koji su u posjedu tijela javnoga sektora država članica. Takvu obradu i uporabu treba provoditi u skladu s Direktivom 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o ponovnom korištenju informacija javnog sektora ⁽³⁾.
- (15) Specifikacije bi, u odgovarajućim slučajevima, trebale uključivati detaljne odredbe kojima se utvrđuje postupak za ocjenu sukladnosti ili primjerenosti komponenti za uporabu. Te bi se odredbe trebale temeljiti na Odluci br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje proizvoda na tržište ⁽⁴⁾, posebno u vezi s modulima za različite faze postupaka ocjene sukladnosti. Direktivom 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ već je utvrđen okvir za homologaciju tipa motornih vozila i njihovih dijelova ili povezane opreme, a Direktivom 2002/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ i Direktivom 2003/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ utvrđuju se pravila za homologaciju tipa motornih vozila na dva ili tri kotača i poljoprivrednih ili šumarskih traktora i njihovih dijelova ili povezane opreme. Stoga bi propisivanje ocjenjivanja sukladnosti opreme i aplikacija koje su obuhvaćene tim direktivama značilo udvostručavanje posla. Istodobno, iako se te Direktive primjenjuju na opremu vezanu za ITS ugrađenu u vozila, one se ne primjenjuju na vanjsku ITS opremu i softver cestovne infrastrukture. U takvim bi se slučajevima u specifikacijama mogli predvidjeti postupci za ocjenu sukladnosti. Takvi bi postupci trebali biti ograničeni na ono što je potrebno u svakom pojedinom slučaju.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

⁽³⁾ SL L 345, 31.12.2003., str. 90.

⁽⁴⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 82.

⁽⁵⁾ SL L 263, 9.10.2007., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 124, 9.5.2002., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 171, 9.7.2003., str. 1.

- (16) Za aplikacije i usluge ITS-a za koje su potrebne točne i zajamčene usluge proračuna vremena i pozicioniranja treba koristiti satelitsku infrastrukturu ili bilo koju drugu tehnologiju koja pruža jednaku razinu preciznosti, poput one predviđene u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka⁽¹⁾ i Uredbi (EZ) br. 683/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o daljnjoj provedbi europskih satelitskih navigacijskih programa (EGNOS i Galileo)⁽²⁾.
- (17) Za realizaciju aplikacija ITS-a treba koristiti inovativne tehnologije kao što su Identifikacija putem radijskih frekvencija (RFID) ili EGNOS/Galileo, posebno za praćenje i lociranje tereta na njegovom putu i među različitim vrstama prijevoza.
- (18) Glavni dionici poput pružatelja usluga ITS-a, udruženja korisnika ITS-a, prijevoznika i upravitelja objekata, predstavnika proizvodnog sektora, socijalnih partnera, strukovnih udruženja i lokalnih vlasti trebali bi imati mogućnost savjetovati Komisiju o poslovnim i tehničkim vidovima uvođenja ITS-a unutar Unije. U tu svrhu Komisija treba osnovati savjetodavnu skupinu za ITS te na taj način osigurati usku suradnju s dionicima i državama članicama. Poslovi te savjetodavne skupine trebaju se obavljati na transparentan način, a rezultate rada treba staviti na raspolaganje Odboru osnovanom ovom Direktivom.
- (19) Potrebno je osigurati jedinstvene provedbene uvjete za donošenje smjernica i neobvezujućih mjera kako bi se olakšala suradnja država članica u pogledu prioritarnih područja za ITS kao i u pogledu smjernica za izvješćivanje država članica i radnog programa.
- (20) U skladu s člankom 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, pravila i opća načela u vezi s mehanizmima kojima države članice nadziru izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije utvrđuju se unaprijed uredbom donesenom u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom. Do donošenja te nove uredbe nastavlja se primjenjivati Odluka Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽³⁾, uz iznimku regulatornog postupka s kontrolom, koji se ne primjenjuje.
- (21) Komisiju treba ovlastiti da u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije donese delegirane akte koji se odnose na donošenje specifikacija. Od posebne je važnosti da Komisija tijekom svojih pripremnih radnji obavi odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na stručnoj razini.
- (22) Kako bi zajamčila usklađeni pristup, Komisija treba osigurati usklađeno djelovanje Odbora uspostavljenog ovom Direktivom i Odbora uspostavljenog Direktivom 2004/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarine u Zajednici⁽⁴⁾, Odbora uspostavljenog Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o uređajima za bilježenje u cestovnom prometu⁽⁵⁾, Odbora uspostavljenog Direktivom 2007/46/EZ i Odbora uspostavljenog Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju Infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE)⁽⁶⁾.
- (23) Budući da cilj ove Direktive, osiguravanje usklađenog i dosljednog uvođenja interoperabilnih ITS-a u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice i/ili privatni sektor, nego ga se, zbog njegovog razmjera i učinaka, može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti kako je navedeno u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je navedeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (24) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva, pozivaju se države članice da za vlastite potrebe i u interesu Unije pripreme tablice, koje će, koliko god je to moguće, prikazati korelaciju između ove Direktive i mjera za prenošenje, te da te tablice objave,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. U ovoj se Direktivi utvrđuje okvir za potporu usklađenom i dosljednom uvođenju i uporabi inteligentnih prometnih sustava (ITS) u Uniji, posebno njihovom međugraničnom uvođenju i uporabi između država članica te se donose opći uvjeti za tu svrhu.
2. Ovom se Direktivom predviđa i izrada specifikacija za mjere u prioritarnim područjima iz članka 2., kao i izrada potrebnih normi, gdje je to primjereno.
3. Ova se Direktiva primjenjuje na aplikacije i usluge ITS-a u području cestovnog prijevoza i na njegove veze s ostalim vrstama prijevoza ne dovodeći u pitanje stvari koje se tiču nacionalne sigurnosti ili su potrebne u interesu obrane.

⁽¹⁾ SL L 3, 5.1.2005., str. 1.

⁽²⁾ SL L 196, 24.7.2008., str. 1.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽⁴⁾ SL L 166, 30.4.2004., str. 124.

⁽⁵⁾ SL L 370, 31.12.1985., str. 8.

⁽⁶⁾ SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

Članak 2.**Prioritetna područja**

1. U smislu ove Direktive sljedeća područja predstavljaju prioritetna područja za razvoj i uporabu specifikacija i normi:

- I. Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka,
- II. Kontinuitet upravljanja prometom i teretom u okviru usluga ITS-a,
- III. Aplikacije ITS-a u području cestovne sigurnosti i zaštite,
- IV. Povezivanje vozila s prometnom infrastrukturom.

2. Opseg prioritetnih područja naveden je u Prilogu I.

Članak 3.**Prioritetne mjere**

Unutar prioritetnih područja prioritetne mjere za razvoj i uporabu specifikacija i normi, kako je navedeno u Prilogu I, su:

- (a) pružanje usluga multimodalnih putnih informacija u cijeloj Europskoj uniji;
- (b) pružanje usluga prometnih informacija u cijeloj Europskoj uniji u realnom vremenu;
- (c) podaci i postupci za pružanje korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih osnovnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti;
- (d) usklađeno osiguravanje interoperabilnog sustava eCall u cijeloj Europskoj uniji;
- (e) pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila;
- (f) pružanje usluga rezervacije sigurnih i zaštićenih parkirališnih mjesta za kamione i gospodarska vozila.

Članak 4.**Definicije**

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „Inteligentni prometni sustavi” ili „ITS” znači sustavi u kojima se informacijske i komunikacijske tehnologije primjenjuju u području cestovnog prometa, uključujući infrastrukturu, vozila i korisnike, te u upravljanju prometom i upravljanju mobilnosti, kao i za veze s ostalim vrstama prijevoza;

2. „interoperabilnost” znači sposobnost sustava i poslovnih procesa na kojima se ti sustavi temelje za razmjenu podataka i dijeljenje informacija i znanja;

3. „aplikacija ITS-a” znači operativni instrument za primjenu ITS-a;

4. „usluga ITS-a” znači pružanje pojedine aplikacije ITS-a putem dobro definiranog organizacijskog i operativnog okvira s ciljem pridonosa sigurnosti korisnika, učinkovitosti, udobnosti i/ili za olakšanje ili potporu prijevozu i putovanju;

5. „pružatelj usluga ITS-a” znači svaki pružatelj usluge ITS-a, javnog ili privatnog;

6. „korisnik ITS-a” znači svi korisnici aplikacija ili usluga ITS-a uključujući putnike, nezaštićene sudionike u cestovnom prometu, korisnike i operatore infrastrukture cestovnog prometa, vođitelje vozničkih parkova i operatore hitnih službi;

7. „nezaštićeni sudionici u cestovnom prometu” znači nemo-torizirani sudionici u cestovnom prometu, kao što su pješaci i biciklisti, kao i motociklisti i osobe s invaliditetom ili osobe smanjene pokretljivosti i sposobnosti orijentacije;

8. „nomadski uređaj” znači prijenosni komunikacijski ili informacijski uređaj koji se može unijeti u vozilo za potporu vožnji i/ili prijevozu;

9. „platforma” znači uređaj u vozilu ili izvan njega koji omogućava uvođenje, pružanje, korištenje i uključivanje aplikacija i usluga ITS-a;

10. „arhitektura” znači idejni projekt u kojemu je definirana struktura, ponašanje i uključivanje danog sustava u njegovu okolinu;

11. „sučelje” znači naprava između sustava koja osigurava medije putem kojih se ti sustavi mogu povezati i komunicirati;

12. „usklađenost” znači opća sposobnost uređaja ili sustava da bez izmjena radi s drugim uređajem ili sustavom;

13. „kontinuitet usluga” znači sposobnost osiguravanja neprekidnih usluga u prometnim mrežama po cijeloj Uniji;

14. „cestovni podaci” znači podaci o karakteristikama cestovne infrastrukture, uključujući ugrađene prometne znakove ili njihove propisane sigurnosne karakteristike;

15. „prometni podaci” znači podaci iz prethodnih razdoblja i stvarnovremenski podaci o karakteristikama cestovnog prometa;

16. „putni podaci” znači osnovni podaci poput voznog reda i tarifa javnog prijevoza koji su potrebni za pružanje multimodalnih putnih informacija prije ili tijekom putovanja, kako bi se olakšalo planiranje, rezerviranje i prilagodba putovanja;
17. „specifikacija” znači obvezujuća mjera o utvrđivanju odredaba koje sadrže zahtjeve, postupke ili bilo kakva druga relevantna pravila;
18. „norma” znači norma kako je definirana u članku 1. stavku 6. Direktive 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa ⁽¹⁾.

Članak 5.

Uvođenje ITS-a

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pri uvođenju aplikacija i usluga ITS-a u skladu s načelima iz Priloga II. primjenjuju specifikacije koje je Komisija donijela u skladu s člankom 6. To ne dovodi u pitanje pravo svake države članice da sama odluči o uvođenju takvih aplikacija i usluga na svom području. To pravo ne dovodi u pitanje bilo kakav zakonodavni akt donesen na temelju članka 6. stavka 2. drugog podstavka.
2. Države članice također ulažu napor u suradnju oko prioritetnih područja, u slučaju da nisu donesene specifikacije.

Članak 6.

Specifikacije

1. Komisija najprije donosi specifikacije potrebne kako bi se osigurala usklađenost, interoperabilnost i kontinuitet pri uvođenju i operativnoj uporabi ITS-a za prioritetne mjere.
2. Komisija ima za cilj donijeti specifikacije za jednu ili više prioritetnih mjera do 27. veljače 2013.

Najkasnije 12 mjeseci nakon donošenja potrebnih specifikacija za određenu prioritetnu mjeru, a nakon što je, prema potrebi, provela analizu učinka uključujući analizu troškova i koristi, Komisija u skladu s člankom 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predstavlja Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog o uvođenju te prioritetne mjere.

3. Nakon što se donesu potrebne specifikacije za te prioritetne mjere, Komisija donosi specifikacije za osiguranje usklađenosti, interoperabilnosti i kontinuiteta pri uvođenju i operativnoj uporabi ITS-a za ostale mjere u prioritetnim područjima.

4. Prema potrebi, te s obzirom na područje na koje se specifikacija odnosi, ta specifikacija uključuje jednu ili više od sljedećih tipova odredbi:

- (a) funkcionalne odredbe koje opisuju uloge različitih dionika i protok informacija među njima;
- (b) tehničke odredbe koje osiguravaju tehnička sredstva za ispunjenje funkcionalnih odredbi;
- (c) organizacijske odredbe koje opisuju postupovne obveze različitih dionika;
- (d) uslužne odredbe koje opisuju različite razine usluga i njihov sadržaj za aplikacije i usluge ITS-a.

5. Ne dovodeći u pitanje postupke u skladu s Direktivom 98/34/EZ u specifikacijama se, prema potrebi, određuju uvjeti pod kojima države članice, nakon što o tome obavijeste Komisiju, mogu uspostaviti dodatna pravila za pružanje usluga ITS-a na cijelom svom području ili na njegovom dijelu, pod uvjetom da ta pravila ne ometaju interoperabilnost.

6. Specifikacije se, prema potrebi, temelje na bilo kojim normama iz članka 8.

U specifikacijama se, prema potrebi, predviđa ocjena sukladnosti u skladu s Odlukom br. 768/2008/EZ.

Specifikacije moraju ispunjavati načela navedena u Prilogu II.

7. Komisija provodi analizu učinaka, uključujući analizu troškova i koristi, prije donošenja specifikacija.

Članak 7.

Delegirani akti

1. Komisija može donijeti delegirane akte u pogledu specifikacija u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Pri donošenju takvih delegiranih akata Komisija djeluje u skladu s relevantnim odredbama ove Direktive, posebno člankom 6. i Prilogom II.

2. Za svaku od prioritetnih mjera donosi se poseban delegirani akt.

3. Na delegirane akte iz ovog članka primjenjuje se postupak utvrđen u člancima 12., 13. i 14.

⁽¹⁾ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

Članak 8.**Norme**

1. U prioritetnim područjima i za prioritetne mjere izrađuju se norme potrebne za osiguranje interoperabilnosti, usklađenosti i kontinuiteta u uvođenju i operativnoj uporabi ITS-a. U tu svrhu, nakon savjetovanja s Odborom iz članka 15., Komisija, u skladu s postupkom utvrđenim u Direktivi 98/34/EZ, od relevantnih normizacijskih tijela zahtijeva da ulože sav potreban napor kako bi se te norme brzo usvojile.

2. Prilikom davanja mandata normizacijskim tijelima poštuju se načela utvrđena u Prilogu II. kao i sve funkcionalne odredbe uključene u specifikaciji donesenoj u skladu s člankom 6.

Članak 9.**Neobvezujuće mjere**

Komisija može donijeti smjernice i druge neobvezujuće mjere kako bi olakšala suradnju država članica u pogledu prioritetnih područja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 15. stavka 2.

Članak 10.**Pravila o privatnosti, sigurnosti i ponovnoj uporabi informacija**

1. Države članice osiguravaju da se obrada osobnih podataka u okviru rada aplikacija i usluga ITS-a obavlja u skladu s pravilima Unije o zaštiti temeljnih prava i sloboda pojedinaca, posebno s Direktivom 95/46/EZ i Direktivom 2002/58/EZ.

2. Osobito, države članice osiguravaju zaštitu osobnih podataka od zlorabe, uključujući nezakonit pristup takvim podacima, njihovu izmjenu ili gubitak.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., radi osiguranja privatnosti potiče se, gdje je to primjenjivo, uporaba anonimnih podataka za izvođenje aplikacija i usluga ITS-a.

Ne dovodeći u pitanje Direktivu 95/46/EZ osobni se podaci obrađuju samo u onoj mjeri u kojoj je takva obrada potrebna za izvođenje aplikacija i usluga ITS-a.

4. U pogledu primjene Direktive 95/46/EZ, a posebno kada se radi o posebnim kategorijama osobnih podataka, države članice također osiguravaju poštovanje odredbi o suglasnosti oko obrade takvih osobnih podataka.

5. Direktiva 2003/98/EZ se primjenjuje.

Članak 11.**Pravila o odgovornosti**

Države članice osiguravaju da se pitanja u vezi s odgovornosti u pogledu uvođenja i uporabe aplikacija i usluga ITS-a navedenih u specifikacijama donesenim u skladu s člankom 6. rješavaju u skladu s pravom Unije, uključujući posebno Direktivu Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica u odnosu na odgovornost za neispravne proizvode⁽¹⁾ kao i drugim odgovarajućim nacionalnim zakonodavstvom.

Članak 12.**Izvršavanje delegiranja**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. daje se Komisiji na razdoblje od sedam godina od 27. kolovoza 2010. Komisija sastavlja izvješće o delegiranim ovlastima najkasnije šest mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja proteklog od 27. kolovoza 2010.

2. Čim donese delegirani akt, Komisija o tome istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

3. Ovlast za donošenje delegiranih akata Komisiji se daje pridržavajući se uvjeta utvrđenih u člancima 13. i 14.

Članak 13.**Opoziv delegiranja**

1. Europski parlament ili Vijeće mogu opozvati delegiranje iz članka 7.

2. Institucija koja je pokrenula interni postupak odlučivanja o opozivu delegiranja nastoji u razumnom vremenu obavijestiti drugu instituciju i Komisiju prije donošenja konačne odluke, navodeći delegirane ovlasti koje bi mogle podlijezati opozivu i moguće razloge za opoziv.

3. S odlukom o opozivu prestaje vrijediti delegiranje navedeno u toj odluci. Ona proizvodi učinke odmah ili s danom navedenim u odluci. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi. Odluka se objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

⁽¹⁾ SL L 210, 7.8.1985., str. 29.

Članak 14.**Prigovori na delegirane akte**

1. Europski parlament ili Vijeće mogu iznijeti prigovor na pojedini delegirani akt u roku od dva mjeseca od datuma obavijesti.

Na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća taj se rok produkuje za dva mjeseca.

2. Ako po isteku tog roka ni Europski parlament ni Vijeće nisu uložili prigovor na delegirani akt, on se objavljuje u *Službenom listu Europske unije* i stupa na snagu na dan koji je tamo naveden.

Delegirani akt može se objaviti u *Službenom listu Europske unije* i stupiti na snagu prije isteka tog roka ako su i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju o tome da nemaju namjeru uložiti prigovore.

3. Ako Europski parlament ili Vijeće uloži prigovor na delegirani akt, taj delegirani akt ne stupa na snagu. Institucija koja ulaže prigovor navodi razloge za prigovor na delegirani akt.

Članak 15.**Odborski postupak**

1. Komisiji pomaže Europski odbor za ITS (EIC).

2. Prilikom pozivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članak 3. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe članka 8. te Odluke.

Članak 16.**Europska savjetodavna skupina za ITS**

Komisija uspostavlja Europsku savjetodavnu skupinu za ITS čija je zadaća savjetovati Komisiju o poslovnim i tehničkim vidovima uvođenja i uporabe ITS-a u Uniji. Skupina se sastoji od visokih predstavnika relevantnih pružatelja usluga ITS-a, udruženja korisnika, prijevoznika i upravitelja objekata, proizvodne industrije, socijalnih partnera, strukovnih udruženja, lokalnih vlasti i drugih relevantnih foruma.

Članak 17.**Izvjешćivanje**

1. Države članice do 27. kolovoza 2011. Komisiji podnose izvješće o svojim nacionalnim aktivnostima i projektima u vezi s prioritetnim područjima.

2. Države članice do 27. kolovoza 2012. dostavljaju Komisiji informacije o nacionalnim mjerama u vezi s ITS-om koje su predviđene za sljedeće petogodišnje razdoblje.

Smjernice za izvješćivanje država članica donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 15. stavka 2.

3. Nakon početnog izvješća, države članice svake tri godine podnose izvješće o napretku u provođenju mjera iz stavka 1.

4. Komisija svake tri godine podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o napretku u provedbi ove Direktive. Izvješću se prilaže i analiza funkcioniranja i provedbe članaka 5. do 11. i članka 16., uključujući upotrijebljena i potrebna financijska sredstva, i, ako je potrebno, ocjena potrebe za izmjenom ove Direktive.

5. U skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 15. stavka 2. Komisija do 27. veljače 2011. donosi radni program. U tom se radnom programu navode ciljevi i datumi njegove provedbe za svaku godinu te prema potrebi prijedlozi potrebnih prilagodbi.

Članak 18.**Prenošenje**

1. Države članice do 27. veljače 2012. donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom.

Kada države članice donose te odredbe, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja, i njihov tekst, određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 19.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 20.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 7. srpnja 2010.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednik
O. CHASTEL

PRILOG I.

PRIORITETNA PODRUČJA I MJERE

(kako su navedena u člancima 2. i 3.)

— Prioritetno područje I: Optimalna uporaba cestovnih, prometnih i putnih podataka

Specifikacije i norme za optimalnu uporabu cestovnih, prometnih i putnih podataka uključuju sljedeće:

1. Specifikacije za prioritetnu mjeru (a)

Definiranje zahtjeva potrebnih kako bi se korisnicima ITS-a osigurala točnost i prekogranična raspoloživost usluga multimodalnih putnih informacija u cijeloj Europskoj uniji, na temelju:

- raspoloživosti i dostupnosti u realnom vremenu pružateljima usluga ITS-a postojećih i točnih cestovnih i prometnih podataka koji se koriste za multimodalne putne informacije, ne dovodeći u pitanje ograničenja u vezi sa sigurnosti i upravljanjem prometom,
- olakšavanja prekogranične elektroničke razmjene podataka između relevantnih državnih tijela i dionika i odgovarajućih pružatelja usluga ITS-a,
- pravovremenog ažuriranja, od strane relevantnih državnih tijela i dionika, raspoloživih cestovnih i prometnih podataka koji se koriste za multimodalne putne informacije,
- pravovremenog ažuriranja multimodalnih putnih informacija od strane pružatelja usluga ITS-a.

2. Specifikacije za prioritetnu mjeru (b)

Definiranje zahtjeva potrebnih kako bi se korisnicima ITS-a osigurala točnost i prekogranična raspoloživost usluga prometnih informacija u realnom vremenu u cijeloj Europskoj uniji, na temelju:

- raspoloživosti i dostupnosti u realnom vremenu pružateljima usluga ITS-a postojećih i točnih cestovnih i prometnih podataka koji se koriste za prometne informacije u realnom vremenu, ne dovodeći u pitanje ograničenja u vezi sa sigurnosti i upravljanjem prometom,
- olakšavanja prekogranične elektroničke razmjene podataka između relevantnih državnih tijela i dionika i odgovarajućih pružatelja usluga ITS-a,
- pravovremenog ažuriranja, od strane relevantnih državnih tijela i dionika, raspoloživih cestovnih i prometnih podataka koji se koriste za prometne informacije u realnom vremenu,
- pravovremenog ažuriranja stvarnovremenskih prometnih informacija od strane pružatelja usluga ITS-a.

3. Specifikacije za prioritetne mjere (a) i (b)

3.1. Definiranje zahtjeva potrebnih za prikupljanje cestovnih i prometnih podataka od strane relevantnih državnih tijela i/ili, prema potrebi, od strane privatnog sektora (npr. planovi protoka prometa, prometni propisi i preporučeni pravci, prvenstveno za teretna vozila) i za dostavljanje tih podataka pružateljima usluga ITS-a, na temelju:

- raspoloživosti pružateljima usluga ITS-a postojećih cestovnih i prometnih podataka (npr. planovi protoka prometa, prometni propisi i preporučeni pravci) prikupljenih od strane relevantnih državnih tijela i/ili privatnog sektora,
- olakšavanja elektroničke razmjene podataka između relevantnih državnih tijela i pružatelja usluga ITS-a,
- pravovremenog ažuriranja cestovnih i prometnih podataka (npr. planovi protoka prometa, prometni propisi i preporučeni pravci) od strane relevantnih državnih tijela i/ili, prema potrebi, privatnog sektora,
- pravovremenog ažuriranja usluga i aplikacija ITS-a od strane pružatelja usluga ITS-a, koristeći te cestovne i prometne podatke.

3.2. Definiranje zahtjeva potrebnih kako bi cestovni podaci, prometni podaci i podaci o prometnim uslugama koji se koriste za digitalne karte bili točni i, gdje je to potrebno, raspoloživi proizvođačima digitalnih karata i pružateljima usluga, na temelju:

- raspoloživosti postojećih cestovnih i prometnih podataka koji se koriste za digitalne karte proizvođačima digitalnih karata i pružateljima usluga,
- olakšavanja elektroničke razmjene podataka između relevantnih državnih tijela i dionika i privatnih proizvođača digitalnih karata i pružatelja usluga,
- pravovremenog ažuriranja cestovnih i prometnih podataka za digitalne karte od strane relevantnih državnih tijela i dionika,
- pravovremenog ažuriranja digitalnih karata od strane proizvođača digitalnih karata i pružatelja usluga.

4. Specifikacije za prioritetnu mjeru (c)

Definiranje minimalnih zahtjeva za pružanje svim korisnicima, gdje je to moguće, besplatnih općih prometnih informacija u vezi s cestovnom sigurnosti, kao i njihovog minimalnog sadržaja, na temelju:

- identifikacije i uporabe standardiziranog popisa prometnih događaja vezanih za sigurnost (opće prometne poruke) koje treba besplatno dostaviti korisnicima ITS-a,
- usklađenosti „općih prometnih poruka” i njihovog uključivanja u usluge ITS-a za pružanje prometnih informacija i multimodalnih putnih informacija u realnom vremenu,

— **Prioritetno područje II: Kontinuitet upravljanja prometom i teretom u okviru usluga ITS-a**

Specifikacije i norme za kontinuitet i interoperabilnost usluga u području upravljanja prometom i teretom, posebno unutar TEN-T mreže, uključuju sljedeće:

1. Specifikacije za druge mjere

1.1. Definiranje mjera potrebnih za razvoj okvirne arhitekture ITS-a za Europsku uniju, koje se izričito tiču interoperabilnosti, kontinuiteta usluga i multimodalnosti u području ITS-a, uključujući, na primjer, multimodalan interoperabilan sustav za izdavanje karata, unutar koje države članice i njihova nadležna tijela u suradnji s privatnim sektorom mogu razvijati svoje vlastite arhitekture ITS-a za mobilnost na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

1.2. Definiranje minimalnih zahtjeva potrebnih za kontinuitet usluga ITS-a, posebno prekograničnih usluga, u području upravljanja prijevozom putnika između različitih vrsta prijevoza, na temelju:

- olakšavanja elektroničke razmjene prometnih podataka i informacija na prekograničnoj razini, i gdje je to primjereno, na međuregionalnoj razini, ili između gradskih i međugradskih područja, između odgovarajućih centara za prometne informacije/centara za nadzor prometa i različitih dionika,
- uporabe standardiziranih protoka informacija ili prometnih sučelja između odgovarajućih centara za prometne informacije/centara za nadzor prometa i različitih dionika.

1.3. Definiranje minimalnih zahtjeva potrebnih za kontinuitet usluga ITS-a u području upravljanja teretom na prometnim koridorima i između različitih vrsta prijevoza, na temelju:

- olakšavanja elektroničke razmjene prometnih podataka i informacija na prekograničnoj razini, i gdje je to primjereno, na međuregionalnoj razini, ili između gradskih i međugradskih područja, između odgovarajućih centara za prometne informacije/centara za nadzor prometa i različitih dionika,
- uporaba standardiziranih protoka informacija ili prometnih sučelja između odgovarajućih centara za prometne informacije/centara za nadzor prometa i različitih dionika.

1.4. Definiranje mjera potrebnih za ostvarivanje aplikacija ITS-a (posebno praćenja i lociranja tereta na njegovom putu i između različitih vrsta prijevoza) za logistiku prijevoza robe (eFreight), na temelju:

- raspoloživosti odgovarajućih tehnologija ITS-a stvarateljima ITS aplikacija i njihovog korištenja takvih tehnologija,
- uključivanja rezultata pozicioniranja u alate i centre za upravljanje prometom.

1.5. Definiranje potrebnih sučelja za osiguranje interoperabilnosti i usklađenosti između gradske arhitekture ITS-a i Europske arhitekture ITS-a, na temelju:

- raspoloživosti podataka o javnom prijevozu, planiranju putovanja, potražnji u sektoru prometa, prometnih podataka i podataka o parkiranju gradskim centrima za nadzor prometa i pružateljima usluga,
- olakšavanja elektroničke razmjene podataka između različitih gradskih centara za nadzor prometa i pružatelja usluga za javni ili privatni prijevoz i između svih mogućih vrsta prijevoza,
- uključivanja svih relevantnih podataka i informacija u jedinstvenu arhitekturu.

— **Prioritetno područje III: aplikacije ITS-a na području sigurnosti i zaštite cesta**

Specifikacije i norme za aplikacije ITS-a na području sigurnosti i zaštite cesta uključuju sljedeće:

1. Specifikacije za prioritetnu mjeru (d)

Definiranje mjera potrebnih za usklađeno pružanje interoperabilne usluge eCall u cijeloj Europskoj uniji, uključujući:

- raspoloživost potrebnih podataka ITS-a u vozilima, koje je potrebno razmijeniti,
- raspoloživost potrebne opreme u pozivnim centrima za hitne slučajeve koji primaju podatke odaslane iz takvih vozila,
- olakšavanje elektroničke razmjene podataka između vozila i pozivnih centara za hitne slučajeve.

2. Specifikacije za prioritetnu mjeru (e)

Definiranje mjera potrebnih za pružanje informacijskih usluga u okviru ITS-a o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila, posebno na benzinskim crpkama i odmorištima uz ceste, na temelju:

- raspoloživosti, korisnicima, informacija o mogućnostima parkiranja uz cestu,
- olakšavanja elektroničke razmjene podataka između parkirališta uz ceste, centara i vozila.

3. Specifikacije za prioritetnu mjeru (f)

Definicija mjera potrebnih za pružanje usluga rezerviranja sigurnih i zaštićenih parkirališnih mjesta za kamione i gospodarska vozila u okviru ITS-a, na temelju:

- raspoloživosti, korisnicima, informacija o mogućnostima parkiranja uz cestu,
- olakšavanja elektroničke razmjene podataka između parkirališta uz ceste, centara i vozila,
- uključivanja odgovarajućih tehnologija ITS-a i u vozila i u parkirališne objekte uz ceste za ažuriranje informacija o parkirališnim mjestima raspoloživim za rezerviranje.

4. Specifikacije za druge mjere

- 4.1. Definiranje mjera potrebnih za potporu sigurnosti korisnika cesta u vezi sa sučeljem čovjek-stroj u vozilu i uporabom nomadskih uređaja za potporu u vožnji i/ili prijevozu, kao i sigurnosti komunikacijskih uređaja u vozilu.
- 4.2. Definiranje mjera potrebnih za poboljšanje sigurnosti i udobnosti nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu za sve relevantne aplikacije ITS-a.
- 4.3. Definiranje mjera potrebnih za ugradnju u vozila i cestovnu infrastrukturu naprednih informacijskih sustava za potporu vozaču, koje su izvan područja primjene Direktiva 2007/46/EZ, 2002/24/EZ i 2003/37/EZ.

— Prioritetno područje IV: Povezivanje vozila s prometnom infrastrukturom

Specifikacije i norme za povezivanje vozila s prometnom infrastrukturom uključuju sljedeće:

1. Specifikacije za druge mjere

- 1.1. Definiranje mjera potrebnih za uključivanje različitih aplikacija ITS-a na otvorenu platformu u vozilu, na temelju:
 - identifikacije funkcionalnih zahtjeva postojećih i planiranih aplikacija ITS-a,
 - definicije arhitekture otvorenog sustava koja definira funkcije i sučelja potrebna za interoperabilnost/međusobnu povezanost s infrastrukturnim sustavima i mogućnostima,
 - uključivanje budućih novih ili nadograđenih aplikacija ITS-a u otvorenu platformu u vozilu na način „priključi i koristi”.
 - korištenja normizacijskog procesa za donošenje te arhitekture, i specifikacija za otvorenu platformu u vozilu.
- 1.2. Definiranje mjera potrebnih za daljnji napredak u razvijanju i uvođenju kooperativnih sustava (vozilo-vozilo, vozilo-infrastruktura, infrastruktura-infrastruktura), na temelju:
 - olakšavanja razmjene podataka ili informacija između vozila, infrastruktura i između vozila i infrastrukture,
 - raspoloživosti odgovarajućim stranama, tj. vozilu ili cestovnoj infrastrukturi, odgovarajućih podataka ili informacija koje se razmjenjuju,
 - uporabe standardiziranog formata poruke u razmjeni podataka ili informacija između vozila i infrastrukture,
 - definicije komunikacijske infrastrukture za razmjenu podataka ili informacija između vozila, infrastruktura i između vozila i infrastrukture,
 - uporabe normizacijskog procesa radi donošenja odgovarajućih arhitektura.

PRILOG II.

NAČELA ZA SPECIFIKACIJE I UVOĐENJE ITS-A

(kako je navedeno u člancima 5., 6. i 8.)

Donošenje specifikacija, davanje mandata za norme i odabir i uvođenje aplikacija i usluga ITS-a temelje se na procjeni potreba koje uključuju sve relevantne dionike, i u skladu su sa sljedećim načelima. Te mjere moraju:

- (a) **biti učinkovite** – dati zamjetan doprinos rješavanju ključnih izazova koji utječu na cestovni promet u Europi (npr. smanjenje preopterećenosti, smanjenje emisija, poboljšanje energetske učinkovitosti, dostizanje visoke razine sigurnosti i zaštite i u pogledu nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu);
- (b) **biti troškovno učinkovite** – optimizirati omjer troškova i rezultata pri ispunjavanju ciljeva;
- (c) **biti razmjerne** – predvidjeti, gdje je to primjereno, različite razine kvalitete i uvođenja usluga koje se mogu dostići, uzimajući u obzir posebnosti na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini;
- (d) **podupirati kontinuitet usluga** – osigurati neprekinute usluge u cijeloj Uniji, posebno na transeuropskoj mreži, i, gdje je to moguće, na njezinim vanjskim granicama, prilikom uvođenja usluga ITS-a. Kontinuitet usluga treba osigurati na razini prilagođenoj karakteristikama prometnih mreža koje povezuju države s državama i, kada je to primjereno, regije s regijama i gradove s ruralnim područjima;
- (e) **postići interoperabilnost** – osigurati da sustavi i s njima povezani poslovni procesi mogu omogućiti razmjenu podataka, informacija i znanja kako bi se osiguralo učinkovito pružanje usluga ITS-a;
- (f) **podupirati usklađenost s prethodnim sustavima** – prema potrebi osigurati interoperabilnost sustava ITS-a s postojećim sustavima koji imaju istu namjenu, bez ometanja razvoja novih tehnologija;
- (g) **poštovati postojeću nacionalnu infrastrukturu i karakteristike mreže** – uzeti u obzir razlike u karakteristikama svojstvenima prometnim mrežama, posebno u veličini opsega prometa i u vremenskim uvjetima na cestama;
- (h) **promicati jednakost pristupa** – ne ometati pristup aplikacijama i uslugama ITS-a nezaštićenim sudionicima u cestovnom prometu ili ne diskriminirati prilikom njihovog pristupa tim aplikacijama i uslugama;
- (i) **podupirati tehničku zrelost** – nakon odgovarajuće ocjene rizika dokazati pouzdanost inovativnih sustava ITS-a na temelju zadovoljavajuće razine tehničkog razvoja i operativne uporabe;
- (j) **postići kvalitetu proračuna vremena i pozicioniranja** – uporaba satelitske infrastrukture, ili bilo koje tehnologije koja pruža jednaku razinu preciznosti za potrebe aplikacija i usluga ITS-a za koje su potrebne globalne, kontinuirane, točne i zajamčene usluge proračuna vremena i pozicioniranja;
- (k) **omogućiti intermodalnost** – pri uvođenju ITS-a, prema potrebi uzeti u obzir usklađivanje različitih vrsta prijevoza;
- (l) **poštovati koherentnost** – uzeti u obzir postojeće propise, politike i aktivnosti Unije koje su relevantne u području ITS-a, posebno u području normiranja.